

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Zuzana Netolická

Název práce: **Historická politika za vlády Práva a spravedlnosti v Polsku 2005 až 2007**

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem magisterské práce bylo ukázat, jakým způsobem se v Polsku během první vlády strany Právo a spravedlnost (PiS) v letech 2005-2007 uplatňoval koncept historické politiky ve vazbě na politické cíle této strany. Autorka se v úvodu zaměřila na vysvětlení termínu historická politika, způsobu, jímž se PiS pokoušelo prosadit tuto politiku ve veřejném prostoru (agenda setting), dále definovala výzkumné otázky a charakterizovala zdroje práce. Práce postupovala od úvodní pasáže přes kapitulu vysvětlující koncept agenda setting, charakteristiku historické politiky (politiky paměti) v postkomunistickém Polsku až k vlastní historické politice PiS a jejím projevům a podobám v uvedeném období.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma je v polském odborném prostředí rozsáhlým způsobem zpracované a stále zpracovávané a nabízí jak tituly koncepční povahy, tak bohatou literaturu (včetně literatury faktu, pamfletů, popularizačních prací nebo prací na pomezí beletristického a odborného přístupu) sekundární. Autorka zdaleka tyto zdroje nevyužila, pomínu-li časopiseckou produkci, jsou tu tituly, které se tématem práce explicitně zajímají jako hlavním (namátkou lze zmínit: *Historycy a politycy. Polityka pamięci w III RP*. Warszawa 2011; Lech M. Nijakowski, *Polska politika oamieci. Esej socjologiczny*. Warszawa 2008; byly vydány již i poloencyklopedické práce: *Modi operandi. Leksykon kultury pamięci*. Warszawa 2014; *Węzły pamięci Niepodległej Polski*. Warszawa-Krakow 2014); neodpustím si poznámku, že chybí klíčová práce (Paweł Machcewicz, *Spory o historię 2000-2011*. Kraków 2012), kterou jsem autorce zapůjčil. Příslušná pasáž, která se v úvodu má zdroji práce zabývat, je velmi slabá.

Formulace výzkumných otázek je trochu zmatečná – zcela by stačily první dvě s tím, že úplně na začátku obou by měla být definice představ PiS o historické politice stejně jako definice představ PiS o roli, kterou historická politika může sehrát při prosazování politických cílů (k ruské pasáži viz dále). Nevím, proč autorka chce v práci vyvracet nebo potvrzovat tezi o soustředění PiS na hrdinské prvky polských dějin (známý článek Andrzeje Nowaka „*Ne Jedwabne, ale Westerplatte*“), když ji hned vzápětí potvrzuje, navíc jde o věc, kterou v tomto kontextu ani není třeba tímto způsobem řešit, protože je notoricky známá.

Další problémem je práce se základními pojmy a koncepty – např. (s. 11-12): Historická politika se často zaměřuje s politikou paměti. Mezi historií a pamětí jsou ale značné rozdíly ... Autorka začíná věta tím, že konstatuje zaměňování dvou politik, ale vzápětí pokračuje charakteristikou rozdílů mezi historií a pamětí, aby přešla ke konstatování protikladu historické a politické paměti u P. Nory (řada autorů přitom pojem „historická paměť“ odmítá, protože jaké jiná než historická, tj. do minulosti obracená, by paměť měla být). Paměť je od druhé světové války zavedeným tématem (Halbwachs, Nora, Ricoeur, Assmann, Connerton), např. otázka zákonů paměti je skoro celoevropsky přítomná, historické politiky se promítají opět do politických agend mnoha (nejen evropských) zemí. Autorka mohla „posadit“ polskou situaci do širšího kontextu namísto přidání neorganického ruského apendixu (minimálně mohlo být Polsko zasazeno mezi Německo a Rusko).

Podobně vidím problém v tom, že autorka sice předem definuje koncept agenda setting, ale nikde v práci není přítomný systematický popis, jak agenda setting vypadala na úrovni PiS a jejího způsobu prosazování – šla po mediální nebo politické linii, určovalo duo bratří Kaczyńských, co bude a co nebude uplatněno v debatě, měla v tomto případě agenda setting nějakou institucionalizovanou

podobu (školství, kultura)? Hned v úvodu mělo být také řečeno to, co se čtenář dozví až v průběhu práce, že totiž zásadní význam první vlády PiS spočíval v tom, že to byla první vláda, která prosadila historickou politiku jako věc státní politiky a ukončila tím předchozí model, v němž stát na otázky výkladu minulosti rezignoval.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce má v tomto ohledu dvojí problém – jednak nebyla pořádně zredigovaná, takže obsahuje poměrně dost různých překlepů, chyb v interpunkci, jednak pracuje s věcmi nepřesně – např. aféra s dědečkem Donalda Tuska a jeho službou ve wehrmacht (s. 13, 31) – opravdu ho Jacek Kurski označil za nacistu? Výrok ve skutečnosti zněl, že „poważne źródła na Pomorzu mówią, że dziadek Tuska zgłosił się na ochotnika do Wehrmachtu“. Nutno dodat, že Kurski byl okamžitě vyloučen nejprve z volebního štábu L. Kaczyńskiego, v říjnu i z PiS, kam ho vzali zpátky o měsíc později. Podobné „zjednodušení“ (s. 32) ohledně „mohérových baretů“ – to neoznačuje „většinou posluchače Rydia Maryja“, ale specificky starší ženy s touto typickou pokrývkou hlavy. V tomto případě nejde samozřejmě o výhrady meritorní kvůli obsahu, ale spíše symptomy obecně charakterizující práci s textem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce si zvolila dobré téma, nicméně jeho zvládnutí je konstrukčně problematické v celém jejím rozsahu, zdroji počínaje a prací s koncepty a jejich aplikací konče. Typickou slabinou je relativně slušné vysvětlení pojmů a konceptů na začátku a jen malá schopnost využití takto definovaných nástrojů.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- a) je nějaký rozdíl/y (a pokud ano, jaký/jaké) mezi historickou politikou a politikou paměti?
- b) Je si autorka jistá (s. 34) tím, co je napsáno na pomníku v Jedwabnem?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Text sice na hraně, nicméně splňuje požadavky kladené na magisterskou práci, v závislosti na výsledku obhajoby navrhuji hodnocení E (dobře).

Datum: 26.1.2018

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.